

ЛОГІСТИКА ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Анотація. Розглянуто основні питання, пов'язані з удосконаленням логістичного забезпечення конкурентного потенціалу підприємства шляхом організації відділу логістики, наведено процес ефектоутворення в логістичній системі.

Аннотация. Рассмотрены основные вопросы, связанные с усовершенствованием логистического обеспечения конкурентного потенциала предприятия путем организации отдела логистики, представлен процесс эффектообразования в логистической системе.

Annotation. The main issues related to improving the competitive capacity of logistics enterprises by organizing logistics department have been considered, the effect forming process in the logistics system is presented.

Ключові слова: конкурентоспроможність, логістична система, логістичний підхід, конкурентні переваги, організаційна структура.

Дослідження цього питання є актуальним, тому що застосування логістичного підходу при формуванні конкурентних переваг підприємства є найменш вивченим аспектом у теорії конкурентоспроможності.

Вивченням цього питання займалися такі автори, як: Неруш Ю. М. [1], М. Портер [2], В. Б. Українцев [3], А. М. Гаджинський [4], Б. А. Аникін [5].

Метою статті є розгляд організаційних аспектів формування відділу логістики на промисловому підприємстві для вдосконалення конкурентного потенціалу підприємства.

Об'єктом статті виступає використання логістичного підходу при формуванні конкурентоспроможності підприємства.

Предметом дослідження є процес упровадження відділу логістики на промисловому підприємстві.

В умовах існування в конкурентному середовищі підприємства повинні постійно розвиватися і знаходити нові джерела конкурентних переваг.

На промисловому підприємстві було проведено комплексний аналіз виробничо-господарської діяльності і виявлено ряд проблем, пов'язаних з відсутністю логістичної координації, що призвело до зниження рівня конкурентоспроможності підприємства.

Таким чином, для підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства необхідними є систематизація логістичних процесів і упровадження логістичних принципів управління шляхом створення самостійного підрозділу в організаційній структурі підприємства – служби логістики, що знаходиться в прямому підпорядкуванні керівництву компанії.

Виділення логістичної підсистеми в системі забезпечення конкурентоспроможності підприємства обумовлено об'єктивною необхідністю формування конкурентоспроможності підприємства з використанням логістичних принципів і підходів.

Для досягнення максимального економічного ефекту від упровадження відділу логістики, кількість працівників відділу має бути обмежена аналітичною групою, яка знаходиться у прямому підпорядкуванні начальнику відділу.

Підвищуючи ефективність роботи підприємства, відділ постачання, транспортне господарство та відділ збуту пропонується спрямувати у пряме підпорядкування відділу логістики, а саме начальнику відділу та аналітичній групі.

Відділ логістики не повинен підмінити собою існуючі функціональні підрозділи, а має виступати в якості консультуючого органу щодо всіх інших підрозділів підприємства. Відділ логістики має виконувати такі функціональні обов'язки:

1. Планування, організація, контроль і управління матеріальними та нематеріальними операціями, що здійснюються в процесі доведення сировини, матеріалів і готової продукції до споживача відповідно до вимог останнього, а також обробка, аналіз та зберігання відповідної інформації.

2. Розробка рекомендації та раціональних пропозицій щодо організації діяльності відповідних служб підприємства з метою оптимізації витрат при доведенні матеріальних потоків до покупця.

3. Здійснення контролю за товарними й інформаційними потоками з урахуванням комплексного підходу по схемі: потрібний товар, в необхідній кількості, необхідної якості, у потрібний час, в потрібне місце з мінімальними витратами.

За допомогою відділу логістики цілі різних підрозділів підприємства повинні гармонійно поєднуватися таким чином, щоб сприяти досягненню спільної мети підприємства.

Головною метою створення відділу логістики на промисловому підприємстві є організація діяльності підприємства у сфері логістики для досягнення конкурентних переваг на ринку.

Економічний ефект від упровадження логістичних принципів управління досягається за рахунок використання логістичного підходу до управління матеріальними потоками. У сферах виробництва та обігу застосування логістики дозволяє:

1) знизити запаси на всьому шляху руху матеріального потоку. Скорочення запасів при використанні логістики забезпечується за рахунок високого ступеня узгодженості дій учасників логістичних процесів, підвищення надійності постачань, раціональності розподілу запасів та ін. Через скорочення рівня запасів здійснюється звільнення значної частини грошових коштів, які надалі формують чистий оборотний капітал, який може бути спрямований на формування нових конкурентних переваг;

2) скоротити час проходження товарів за логістичним ланцюгом. Скорочення цієї складової дозволяє прискорити оборотність капіталу, відповідно збільшити прибуток, що отримується в одиницю часу, знизити собівартість продукції;

3) знизити транспортні витрати. Оптимізуються маршрути руху транспорту, узгоджуються графіки, скорочуються холості пробіги, поліпшуються інші показники використання транспорту;

4) скоротити витрати ручної праці та витрати на операції з вантажем. Логістичний підхід передбачає високий ступінь узгодженості учасників руху товару у галузі технічної оснащеності вантажопереробних систем. Застосування однотипних засобів механізації, однакової тари, використання аналогічних технологічних прийомів вантажопереробки у всіх ланках логістичного ланцюга утворюють наступну складову економічного ефекту від застосування логістики;

5) удосконалити збутову діяльність підприємства. Ця складова економічного ефекту досягається за рахунок знаходження нових ринків збуту, налагодження зворотного зв'язку зі споживачами та удосконалення політики стимулювання збуту, максимізації диверсифікації структури збуту, що забезпечить підприємству стійкий і рівномірний попит на продукцію.

Логістичний підхід створює також умови для поліпшення багатьох інших показників функціонування підприємства, оскільки вдосконалюється його загальна організація, підвищується взаємний зв'язок окремих ланок, поліпшується керованість.

Отже, економічний ефект від упровадження відділу логістики на промисловому підприємстві досягається за рахунок зниження витрат на всьому шляху руху матеріального потоку, що дозволяє підвищувати конкурентоспроможність підприємства завдяки реалізації логістичної стратегії лідерства витратами.

Процес ефектоутворення в логістичній системі слід розглядати в цілісній сукупності, що передбачає визначення загального економічного ефекту з урахуванням економії та витрат у всіх логістичних підсистемах для трьох видів поточкових процесів: матеріального, фінансового та інформаційного.

Таким чином, можна зробити висновок, що на основі логістичного підходу до управління конкурентоспроможністю формуються нові джерела конкурентних переваг підприємства, які базуються на низьких витратах. Створення конкурентних переваг за допомогою забезпечення витрат виробництва і реалізації продукції нижче середньогалузевих можливо на основі зниження логістичних витрат.

Наук. керівн. Голофасва І. П.

Література: 1. Неруш Ю. М. Логистика : учебник для вузов / Неруш Ю. М. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2010. – 388 с. 2. Портер М. Е. Стратегія конкуренції. Методика аналізу галузей і діяльності конкурентів / Портер М. Е. ; пер. з англ. – К. : Основа, 2003. – 390 с. 3. Украинцев В. Б. Конкуренция и логистика / Украинцев В. Б. – М. : Экспертное бюро, 1999. – 362 с. 4. Гаджинский А. М. Логистика : учебник для высших и средних учебных заведений / Гаджинский А. М. – 7-е изд., перераб и доп. – М. : Издательско-торговая корпорация "Дашков и Ко", 2009. – 408 с. 5. Логистика : учебн. пособ. / под ред. Б. А. Аникина. – М. : ИНФРА-М, 2005 – 328 с.